

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

CONSELL DE GOVERN

7867

Acord del Consell de Govern de 2 d'agost de 2019 pel qual s'autoritza l'ocupació urgent dels terrenys afectats per l'expropiació relativa al «Projecte d'incorporació del camí de ses Basses - la Trapa a la Ruta de Pedra en Sec. TM Andratx. Exp. Cm-99»

El 28 de maig de 2019 va tenir entrada a la Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques del Govern de les Illes Balears un escrit del secretari tècnic de Territori i Infraestructures del Consell Insular de Mallorca en el qual sol·licitava la declaració d'ocupació urgent dels terrenys necessaris per executar les obres del «Projecte d'incorporació del camí de ses Basses - la Trapa a la Ruta de Pedra en Sec. TM Andratx. Exp. Cm-99». Amb l'escrit esmentat es remetien els documents relatius a la sol·licitud de declaració d'ocupació urgent amb la finalitat que aquesta es declari, si escau, pel Consell de Govern.

La documentació aportada pel Consell Insular de Mallorca és la següent:

- a) Una còpia de la Resolució d'1 de febrer de 2019 de la consellera executiva de Medi Ambient d'aprovació definitiva del «Projecte d'incorporació del camí de ses Basses - la Trapa a la Ruta de Pedra en Sec. TM Andratx. Exp. Cm-99». En aquesta Resolució s'acorda iniciar l'expedient d'expropiació per tramitar, si escau, la declaració d'utilitat pública i la necessitat d'ocupació.
- b) L'informe del coordinador de Pedra en Sec i Senderisme de 7 de juny de 2019 sobre la urgència de l'obtenció dels terrenys afectats per les obres corresponents al «Projecte d'incorporació del camí de ses Basses a la Trapa a la Ruta de Pedra en Sec».
- c) El certificat de la secretària delegada del Consell Insular de Mallorca per delegació del secretari general, de 16 de maig de 2019, relatiu al fet que el «Projecte d'incorporació del camí de ses Basses - la Trapa a la Ruta de Pedra en Sec. TM Andratx. Exp. Cm-99» ha estat sotmès a informació pública en el BOIB núm. 33, de 12 de març de 2019, i en els diaris *Última Hora* i *Diario de Mallorca*, prèviament al tràmit de declaració d'ocupació urgent als efectes previstos en l'article 56.1 del Reglament de la Llei d'expropiació forçosa. Segons aquest certificat, en el termini d'exposició pública no s'ha presentat cap al·legació.
- d) Certificat del secretari de l'Ajuntament d'Andratx de 6 de maig de 2019 relatiu al resultat de la informació pública, en el qual no consta cap al·legació.
- e) La notificació de la Resolució de la consellera executiva de Territori i Infraestructures de 14 de maig de 2019 relativa a l'aprovació de la relació definitiva de persones afectades per les obres corresponents al «Projecte d'incorporació del camí de ses Basses - la Trapa a la Ruta de Pedra en Sec. TM Andratx. Exp. Cm-99», un cop realitzat el tràmit d'informació pública. En la mateixa Resolució consta la relació d'afectats i se sol·licita al Govern de les Illes Balears la declaració d'ocupació urgent per a l'expropiació.
- f) El certificat de l'interventor del Consell Insular de Mallorca de 31 de maig de 2019 d'existència de crèdit adequat i suficient per atendre les despeses derivades de l'expropiació dels béns afectats per l'execució del «Projecte d'incorporació del camí de ses Basses - la Trapa a la Ruta de Pedra en Sec. TM Andratx. Exp. Cm-99», sobre la base de les retencions de crèdit per a l'exercici de 2019.
- g) Els plànols parcel·laris dels béns afectats.

Cal referir-se a l'informe tècnic del coordinador de Pedra en Sec i Senderisme de 7 de juny de 2019 sobre la urgència de l'obtenció dels terrenys afectats per les obres corresponents al «Projecte d'incorporació del camí de ses Basses a la Trapa a la Ruta de Pedra en Sec». Aquest informe justifica la declaració d'ocupació urgent dels terrenys afectats per aquest expedient d'expropiació forçosa en els termes següents:

La necessitat de la tramitació per urgència de l'expedient d'expropiació de béns i drets afectats per les actuacions del «Projecte d'incorporació del Camí de ses Basses a la Trapa a la Ruta en Sec» es veu justificada per tal de garantir la seguretat dels senderistes i evitar el perill de deteriorament del camí i del medi natural.

A) Seguretat dels senderistes.

1. El Consell de Mallorca, mitjançant el Departament de Medi Ambient és l'Administració Pública gestora responsable del desenvolupament, execució i gestió de la Ruta de Pedra en Sec, i ha de vetllar, entre d'altres, per la seguretat dels senderistes que la recorren.
2. Els treballs de creació de la Ruta de Pedra en Sec, i l'obertura i senyalització de diversos trams, daten de la dècada de 1990, i la Federació Espanyola de Muntanya i Escalada va aprovar la seva homologació provisional el 2002.
3. El Pla Especial d'Ordenació i Protecció de la Ruta de Pedra en Sec aprovat (BOIB núm. 93, de 25 de juny de 2015) preveu la incorporació i senyalització del camí entre ses Basses i l Trapa. Aquest Pla Especial té entre altres objectius, garantir que la seguretat dels usuaris com ja s'ha esmentat en el punt anterior.

4. Malgrat el temps transcorregut des de l'inici de la creació de la Ruta i de l'aprovació del Pla Especial el camí esmentat no s'ha pogut senyalitzar per manca de disponibilitat dels terrenys.
 5. Tot i aquesta circumstància, i que el Consell de Mallorca no recomana el trànsit pels trams no senyalitzats de la Ruta de Pedra en Sec, el seu interès, i la popularitat que ha adquirit, ha generat un increment en el nombre d'usuaris, així com una diversificació del seu perfil, amb un augment de les persones no experimentades o poc preparades.
 6. Cal remarcar en aquest sentit el gran nombre de guies, mapes i pàgines web que actualment ofereixen aquest camí com itinerari d'interès senderista i/o excursionista.
 7. La no senyalització del camí pot generar problemes d'orientació, especialment en condicions climàtiques adverses (pluja, boira...), una circumstància que es veu agreujada en el cas dels senderistes amb poca experiència o escassa preparació esmentats anteriorment, amb el conseqüent increment del risc i de la probabilitat d'accidents.
 8. D'acord amb la informació obtinguda en relació amb l'accidentabilitat dels senderistes (http://www.lainformacion.com/catastrofes-y-accidentes/accidentes-aereos-y-especiales/baleares-entre-las-regiones-donde-mas-accidentes-de-excursionistas-se-registran-en-montana-con-un-10-por-ciento_ot15PYm9iTIKILBbhtmlw5/) consultada dia 6 de juny de 2019, que fa referència a un comunicat de la Guàrdia Civil, el senderisme és una de les activitats en el que es produeix el major nombre d'accidents, i entre les causes que es troben la sobreestimació de les possibilitats per part del senderista, la manca d'experiència i la manca de nivell físic, i sobretot la pèrdua. La mateixa informació assenyalava que la serra de Tramuntana és una de les zones amb major sinistralitat amb un 10 % de rescats a nivell nacional.
 9. Pel que fa a la zona de la Trapa, d'acord amb les estadístiques publicades pel Bombers de Mallorca, servei depenent del Consell de Mallorca, durant l'any 2016 es varen realitzar 7 rescats de muntanya.
 10. Pel que fa a la zona de la Trapa d'acord amb les estadístiques aportades pel «Grupo de Rescate Especial de Intervención en Montaña» (GREIM) de la Guàrdia Civil, l'any 2016 es van realitzar 7 actuacions, l'any 2017 es van realitzar 2 actuacions, l'any 2018 es van realitzar 8 actuacions, i en el que duim d'any 2019 s'ha realitzat 1 actuació.
 11. En aquest sentit la incorporació del camí a la Ruta de Pedra en Sec esdevé un element imprescindible per a garantir la seguretat dels usuaris, ja que du a parellada la seva senyalització, d'acord amb el Pla Especial. Aquesta garanteix la correcta orientació del senderista, en qualsevol condició meteorològica i li proporciona una informació sobre la distància, dificultat i temps de recorregut, per tal de facilitar la correcta planificació de l'excursió i evitar els possibles perills.
 12. Aquesta incorporació determina també que el senderista pugui disposar, a través dels medis oficials de la Ruta: guies, fulletons, xarxes socials, AAPP senderisme a Mallorca, web, etc., informació sobre l'estat del camí, les incidències de la ruta, i els factors de risc, així com una valoració de l'itinerari d'acord amb el «Método de Información de Excursiones» (MIDE) que s'utilitza per valorar i expressar la dificultat de les excursions a partir d'una escala de graduació de les exigències tècniques i físiques dels itineraris, permetent classificar-los per donar una millor informació.
- Es tracta d'una eina destinada als excursionistes perquè puguin seleccionar l'itinerari que millor s'adapti a les seves condicions, sent així un instrument de prevenció d'accidents en muntanya, Aquest eina està recomanada per la Federació Española de Deportes de Montaña y Escalada (FEDME), per la Federació Aragonesa de Montañismo (FAM) i per Protecció Civil del Gobierno de Aragón, entre d'altres entitats.
13. Finalment cal assenyalat que amb la urgent ocupació dels terrenys es podrà senyalitzar de forma immediata i correctament mitjançant el mode sistemàtic utilitzat pel Consell de Mallorca, i que ha resultat molt adequat per la seva integració en l'entorn, sense que s'hagi de recórrer o menester la redacció de cap projecte o l'execució de cap obra, la qual suposaria la dilació temporal en l'actuació de l'administració que s'ha de regir per l'interès general.

B) Perill de deteriorament del camí i del medi natural

1. La no senyalització del camí i la manca de manteniment, provoquen la proliferació de tiranys, amb el conseqüent increment de l'erosió del terreny i la degradació de la vegetació. Un fet que resulta ser especialment significatiu en un àrea com la de la Trapa, inclosa en el Paratge Natural de la Serra de Tramuntana i protegida a més amb la categoria de LIC i ZEPA (ES0000222 la Trapa).
2. Amb la urgent ocupació es mantindran i conservaran adequadament els camins objecte d'incorporació a la Ruta de Pedra en Sec.
3. Ja per acabar, amb aquesta incorporació a la Ruta de Pedra en Sec els camins formaran part de la xarxa de camins senyalitzats i per tant seran vigilats pels serveis d'Agents de Medi Ambient del Departament de Medi que garantiran el bon ús, la seguretat dels usuaris i la conservació del patrimoni natural i etnològic.

CONCLUSIONS

Per tot l'exposat anteriorment el tècnic que subscriu considera degudament justificada la tramitació per urgència de l'expedient d'expropiació de béns i drets afectats per les actuacions del «PROJECTE D'INCORPORACIÓ DEL CAMÍ DE ses Basses A la Trapa A LA RUTA DE Pedra en Sec», per la qual cosa eleva el present informe, sense perjudici que per part d'altres tècnics o departaments d'aquest Consell de Mallorca es puguin emetre els informes millor fonamentats tècnica o jurídicament que es considerin pertinents.

Una vegada examinat l'expedient del Consell Insular de Mallorca, el Servei de Corporacions Locals de la Direcció General de Funció Pública i Administracions Públiques va emetre un informe jurídic el 17 de juny de 2019. Aquest informe exposa que, per declarar l'ocupació urgent, són necessaris certs requisits, com ara que en el cas hi concorrin unes circumstàncies excepcionals, que aquestes circumstàncies estiguin degudament motivades i documentades en l'expedient administratiu, i que, a més, impossibilitin que l'Administració compleixi els objectius que pretén assolir si utilitza el procediment ordinari.

Aquests requisits generals es fonamenten en la jurisprudència del Tribunal Suprem en relació amb l'article 52 de la Llei d'expropiació forçosa i l'article 56 del Reglament de la Llei d'expropiació forçosa. Aquesta jurisprudència del Tribunal Suprem consta, entre d'altres, en les sentències de la Sala Contenciosa Administrativa de 30 de setembre de 1992 (recurs 1581/1990), de 3 de desembre de 1992 (recurs 1797/1989), de 9 de març de 1993 (recurs 8333/1990), de 23 de setembre de 1997 (recurs 14176/1991), de 10 de desembre de 1997 (recurs 4575/1993), de 22 de desembre de 1997 (recurs 782/1996), de 3 de desembre de 1998 (recurs 5821/1994), de 14 de novembre de 2000 (recurs 2939/1996), de 18 de maig de 2002 (recurs 628/1998), de 25 d'abril de 2003 (recurs 318/1999), de 16 de juny de 2004 (recurs 6068/1999), de 14 de febrer de 2005 (recurs 2381/1999) i d'11 d'octubre de 2006 (recurs 5909/2003).

L'informe jurídic que s'ha esmentat considera procedent la declaració d'ocupació urgent que ha sol·licitat el Consell Insular de Mallorca, atès que resta acreditada la concurrència de circumstàncies de caràcter excepcional que aconsellen recórrer al procediment d'urgència i que es fonamenten en la seguretat. D'acord amb l'informe tècnic esmentat, l'actuació sobre el camí es justifica pel següent:

La no senyalització del camí pot generar problemes d'orientació, especialment en condicions climàtiques adverses (pluja, boira...), una circumstància que es veu agreujada en el cas dels senderistes amb poca experiència o escassa preparació esmentats anteriorment, amb el conseqüent increment del risc i de la probabilitat d'accidents.

D'acord amb la informació obtinguda en relació amb l'accidentabilitat dels senderistes (http://www.lainformacion.com/catastrofes-y-accidentes/accidentes-aereos-y-especiales/baleares-entre-las-regiones-donde-mas-accidentes-de-excursionistas-se-registran-en-montana-con-un-10-por-ciento_ot15PYm9iTKILBbhtmlw5/) consultada dia 6 de juny de 2019, que fa referència a un comunicat de la Guàrdia Civil, el senderisme és una de les activitats en el que es produeix el major nombre d'accidents, i entre les causes que es troben la sobreestimació de les possibilitats per part del senderista, la manca d'experiència i la manca de nivell físic, i sobretot la pèrdua. La mateixa informació assenyalava que la serra de Tramuntana és una de les zones amb major sinistralitat amb un 10 % de rescats a nivell nacional.

En aquest sentit la incorporació del camí a la Ruta de Pedra en Sec esdevé un element imprescindible per a garantir la seguretat dels usuaris, ja que du aparellada la seva senyalització, d'acord amb el Pla Especial. Aquesta garanteix la correcta orientació del senderista, en qualsevol condició meteorològica i li proporciona una informació sobre la distància, dificultat i temps de recorregut, per tal de facilitar la correcta planificació de l'excursió i evitar els possibles perills.

D'acord amb la jurisprudència del Tribunal Suprem, millorar una carretera per evitar el perill greu que en suposa l'estat o el traçat i per garantir la seguretat dels usuaris es considera una motivació suficient que justifica la utilització del procediment excepcional que indica l'article 52 de la Llei d'expropiació forçosa.

Per tant, la declaració d'ocupació urgent dels béns afectats pel «Projecte d'incorporació del camí de ses Basses - la Trapa a la ruta de Pedra en Sec. TM Andratx. Exp. Cm-99» té com a finalitat dotar el camí de les mesures i les condicions adequades de seguretat al més aviat possible. Els arguments que s'han exposat justifiquen la declaració d'ocupació urgent que ha sol·licitat el Consell Insular de Mallorca.

S'ha de tenir en compte el que disposa l'article 52 de la Llei d'expropiació forçosa, pel que fa a l'excepcionalitat de la declaració d'ocupació urgent, en relació amb l'article 56 del Reglament que l'aplica.

Així mateix, s'ha de considerar que la competència que atorga l'article 52 al Consell de Ministres es va transferir a la Comunitat Autònoma mitjançant el Reial decret 2612/1982, **sobre transferència de competències, funcions i serveis de l'Administració de l'Estat al Consell General Interinsular de Balears en matèria d'administració local**, i s'ha de preveure el que disposen l'article 32.1 de la Llei orgànica 2/1983, de 25 de febrer, d'Estatut d'autonomia per a les Illes Balears, i el Decret 81/1984, de 30 d'agost, pel qual s'assumeixen i es distribueixen les competències transferides pel Reial decret 2612/1982.

El Decret 12/2019, de 2 de juliol, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, inclou, en l'estructura orgànica de la Conselleria d'Administracions Públiques i Modernització, la Direcció General de Funció Pública i Administracions Públiques, que exerceix les

competències en l'àmbit de les relacions amb les institucions de govern de les Illes Balears i dels municipis, i de les relacions de cooperació i col·laboració amb els ens territorials.

En conseqüència, exerceix també les competències en matèria d'expropiació forçosa i, per tant, la proposta de declaració d'ocupació urgent dels béns i els drets afectats en tots els expedients que tramitin les corporacions locals que ho sol·licitin.

Per tot això, el Consell de Govern, a proposta de la consellera d'Administracions Públiques i Modernització, en la sessió de 2 d'agost de 2019, adoptà, entre d'altres, l'Acord següent:

Primer. Declarar l'ocupació urgent dels terrenys afectats per dur a terme l'expropiació relativa al «Projecte d'incorporació del camí de ses Basses - la Trapa a la ruta de Pedra en Sec. TM Andratx. Exp. Cm-99», atesa la sol·licitud del Consell Insular de Mallorca i a l'efecte del que estableix l'article 52 de la Llei d'expropiació forçosa. Els béns i els drets afectats per la declaració d'ocupació urgent s'enumeren, de manera individualitzada i amb indicació dels titulars, en l'annex 1 d'aquest Acord.

Segon. Fonamentar la urgència en la documentació que ha presentat el Consell Insular de Mallorca i en l'informe jurídic del Servei de Corporacions Locals de la Direcció General de Funció Pública i Administracions Públiques, el qual considera procedent la declaració d'urgència del Consell de Govern, perquè en el cas hi concorren circumstàncies excepcionals que motiven la declaració d'ocupació urgent dels béns i dels drets afectats per l'expedient d'expropiació forçosa i que es basen en la seguretat viària, d'acord amb els arguments que consten en els informes esmentats.

En concret, es justifica per la necessitat d'incorporar el camí a la Ruta de Pedra en Sec per garantir la seguretat dels usuaris, ja que comporta la senyalització del camí, d'acord amb el Pla Especial. La senyalització garanteix la correcta orientació del senderista, en qualsevol condició meteorològica, i li proporciona una informació sobre la distància, la dificultat i el temps de recorregut, per tal de facilitar la correcta planificació de l'excursió i evitar els possibles perills.

Tercer. Fer constar que, durant el període d'informació pública a què es va sotmetre la sol·licitud d'ocupació urgent, no es va presentar cap al·legació.

Quart. Publicar aquest Acord en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Cinquè. Notificar a les persones que figuren com a interessades en l'expedient que, contra aquest Acord, que exhaureix la via administrativa, es pot interposar un recurs potestatiu de reposició davant el Consell de Govern en el termini d'un mes comptador des de l'endemà de la notificació, d'acord amb l'article 124 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i l'article 57 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

També es pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears en el termini de dos mesos comptadors des de l'endemà de la notificació de l'Acord, d'acord amb l'article 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Palma, 2 d'agost de 2019

La secretària del Consell de Govern
Pilar Costa i Serra

ANNEX 1

Llista concreta i individualitzada dels béns, els drets i les persones afectats per l'expropiació relativa al «Projecte d'incorporació del camí de ses Basses - la Trapa a la ruta de Pedra en Sec. TM Andratx. Exp. Cm-99»

<i>Finca</i>	<i>Altres finques</i>	<i>Pol.</i>	<i>Parcel·la</i>	<i>Referència cadastral</i>	<i>Titular</i>	<i>TM</i>	<i>Superfície cadastral</i>	<i>Expropiació (m²)</i>
1	4	2	485	07005A002004850000RB	Jaime Bibiloni, SA	Andratx	214.371,00	413
2	3	2	2	07005A002000020000RW	ses Basses, SA	Andratx	702.432,00	1.383
3	2	2	1	07005A002000010000RH	ses Basses, SA	Andratx	403.458,00	2.061,00
4	1	2	7	07005A002000070000RQ	Jaime Bibiloni, SA	Andratx	294.526,00	424
5		2	4	07005A002000040000RB	Hereus d'Isabel Martínez Hervás	Andratx	91.112,00	337
6		2	439	07005A002004390000RJ	Juan Calvo Ginata	Andratx	512.508,00	1.342
7		2	436	07005A002004360000RD	Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Natura	Andratx	811.794,00	1.977

